

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา	นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เจ้าของ	สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ	สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
บรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ตง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
อาจารย์ ดร. วารัวรรณ ศิริวานิชย์
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเข็ม
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤตยา แสงเจริญ
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เตียวอิศเรศ
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พงษ์นาคำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศินี สราญฤทธิชัย
อาจารย์ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ
อาจารย์สายใจ คำทะเนตร
อาจารย์วิทยา วาโย
อาจารย์ปราวณี แสดง
อาจารย์สุรัสวดี พนมแก่น
นายเกษม ดำนอก
นางสาวภาณุมาศ หาญสุริย์
นางชุตติกาญจน์ คำสวัสดิ์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลงพลอง
สำนักงานสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>
Email: jnatned@gmail.com

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการแพทย์และความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ ฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร. หทัยชนก บัวเจริญ	16. ผศ.ดร.สุทธิพร มูลศาสตร์
2. ผศ.ดร. เกศรา เสนงาม	17. ดร. นริสา วงศ์พนารักษ์
3. รศ.ดร.เกษราวัลย์ นิลวรานกุล	18. ดร. พิรพันธ์ วิชาลสกุลวงษ์
4. ดร.ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์	19. ดร.จุฬารณย์ ตั้งภักดี
5. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ	20. รศ.ดร.วิลาวรรณย์ พิเชียรเสถียร
6. ผศ.ดร. ภาวภัทร เฮงอุดมทรัพย์	21. รศ.ดร. ประสบสุข ศรีแสนปาง
7. รศ.ดร.บำเพ็ญจิต แสงชาติ	22. รศ.ดร.เอื้อมพร ทองกระจาย
8. ดร. ดาราวรรณ ร่องเมือง	23. รศ.ดร. วาทีนี สุขมาก
9. รศ.ดร. จอนพะจง เพ็งจาด	24. ผศ.ดร.ประนอม รอดคำดี
10. ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์	25. ผศ.ดร.ทิพมาส ชิดวงศ์
11. รศ.ดร.พนิชฐา พานิชาชะกุล	26. ผศ.ดร. วารี กังใจ
12. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ธีรานูตร	27. ดร. อมาวสี อัมพันศิริรัตน์
13. รศ.ดร.วลัยพร นันทศุภวัฒน์	28. รศ. เพชรไสว ลัมตระกูล
14. ผศ.ดร. จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร	29. ดร. เยวดี สุวรรณาคะ
15. ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดิวงศ์	30. ดร. นฤมล เอนกวิทย์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ

5

บทความวิชาการ

❖ การจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลเพื่อความเป็นอิสระของนักศึกษา	อาภา หวังสุขไพศาล ภรณ์ สวัสดิ์-ชูโต โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม	6
❖ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาคุณภาพการบริการ	ผ่องพรรณ ธนา นิภาดา ชารีเพียร มนพร ชาคีขานี	15
❖ ผู้สูงอายุที่มีความพิการ: การเข้า (ไม่) ถึงสวัสดิการสังคม	ปัทมา ล้อพงศ์พานิชย์	22
❖ การเยี่ยมเยียนผู้ติดเชื่อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ที่มีภาวะบีบคั้นทางจิตวิญญาณ : บทบาทพยาบาล	ยุทธชัย ไชยสิทธิ์ ขวัญประภัสร์ จันทร์บุลลวาร์ เสาวนีย์ โสบุญ อภิญา กุลทะเล	31

รายงานวิจัย

❖ ภาวะโลหิตจางในสตรีตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์และคลอดในโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี	ศิริฉัตร รองศักดิ์ ประนอม พูลพัฒน์ มยุรัตน์ รักเกียรติว	39
❖ การพัฒนารูปแบบการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์เพื่อป้องกันภาวะตกเลือดหลังคลอดระยะแรก ในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	พิมลพันธ์ เจริญศรี วาสนา สารการ บาลียา ไชยรา	48
❖ ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตต่อการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความคาดหวังในผลลัพธ์ของการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จิราวรรณ พักน้อย นิสากร กรุงไกรเพชร พรนภา หอมสินธุ์	58
❖ ประสิทธิภาพของการพัฒนาต้นทุนชีวิตต่อพฤติกรรมการป้องกัน การตั้งครรภ์ซ้ำไม่พึงประสงค์ในมารดาวัยรุ่น	วิลาวัดณ์ อาธิเวช วราทิพย์ แก่นการ	69
❖ ความทุกข์ทรมานของบิดามารดาที่มีบุตรเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว	จินตนา วัชรสินธุ์ รวีวรรณ คำเงิน กจิตยา รัตนมณี ชนกวพร ศรีประสาร ณัชนันท์ ชีวานนท์	78
❖ ผลของการส่งเสริมความรู้ ทักษะคิด และทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แก่แกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	ชฎารัตน์ แก้วเวียงเดช พัดชา หิรัญวัฒนกุล สมเสาวนุช จมูศรี	89
❖ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสูญเสียการได้ยินจากการทำงานในกลุ่มคนงานโรงงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	จิราพร ประกายรุ่งทอง สุวัฒนา เกิดม่วง	98
❖ ผลของโปรแกรมกลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ดูแลหลักผู้ป่วยจิตเภท	อัญชลี ตักโพธิ์ ชมชื่น สมประเสริฐ เอกอุมา อิมคำ	109
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาการไม่พึงประสงค์และคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง	อนุชา ไทยวงษ์ นิโรบล กนกสุนทรรัตน์ สุชีรา ชัยวิบูลย์ธรรม	120
❖ ผลของโปรแกรมพัฒนาพฤติกรรมป้องกันโรคหลอดเลือดสมองของผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี	ขจรพรรณ คงวิวัฒน์ วาริณี เอี่ยมสวัสดิกุล มุกดา หนูศรี	129
❖ ผลของโปรแกรมการพยาบาลครอบครัวผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลต่อการปรับตัวของครอบครัว	ชัตเจน กิณะชัย วรณิ เตียวอิตเรศ	138

สารบัญ

❖ ผลของการสอนฉีดยาด้วยนวัตกรรม GPs Insulin ต่อระดับน้ำตาลในเลือด ผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการรักษาด้วยยาฉีดอินซูลิน	วชิรญาณ์ การเกษ ปัญญาวีชร ปรากฏผล	145
❖ ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลทั่วไป จังหวัดพะเยา	เปรมฤดี ศรีวิชัย พินทอง ปิ่นใจ	155
❖ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสภาพของผู้สูงอายุหลังผ่าตัดช่องท้องแบบ เร่งด่วน	สาวิตรี สมมงคล มยุรี ลีทองอิน วิลาวรรณ พันธุ์พุกฤษ วสันต์ เจริญสินทรัพย์	165
❖ สภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ภายใต้การดูแลของ เครือข่ายชุมชนร่วมกับครอบครัวเสมือน	อุไรรัตน์ บุญแท้ จุไรรัตน์ ดวงจันทร์ สถาพร แก้วจันทัก สวัสดิ์รัตน์ พลอินทร์	175
❖ ผลของโปรแกรมการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ	ฐิติมา ทาสวรรณอินทร์ กรรณิการ์ เทพกิจ	186
❖ การพัฒนาบริการสุขภาพที่เอื้ออาหารต่อผู้สูงอายุในหน่วยงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลโพหนอง	สุนิสา ยุคะล้ง ประสบสุข ศรีแสนปาง	196
❖ ความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้สูงอายุโรคเรื้อรังในชุมชน	แสงเดือน พรหมแก้วงาม อัญญา นามวงศ์	204
❖ การทำงานของเครือข่ายชุมชนในการเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่อง ทางด่วนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านผือ ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	ภัทรวรรณ นิสัยนต์ สมจิต แดนสินแก้ว	214
❖ ประสิทธิภาพของรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะติดเชื้อในกระแสโลหิต	ประไพพรรณ นายรัตน์ สุพัฒศิริ ทศพรพิทักษ์กุล	224
❖ การถอดบทเรียนรูปแบบระบบสุขภาพระดับอำเภอเพื่อมุ่งสู่อำเภอสร้าง เสริมสุขภาพด้านสุขภาพจิต อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	เกษร วงศ์มณี ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน	232

อื่น ๆ

- ❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
- ❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา
- ❖ อัตราค่าโฆษณา
- ❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร
- ❖ โฆษณา

Unบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ พบกันครั้งที่ 3 ปีที่ 35 พ.ศ. 2560 ของ “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses' Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ฉบับนี้มีผลงานดีเยี่ยมมาฝากพี่น้องพยาบาลและผู้อ่านทุกท่านค่ะ วารสารฉบับนี้มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล มีบทความวิชาการมาเผยแพร่ 4 เรื่อง รายงานวิจัย 21 เรื่อง ประกอบด้วย เรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนพยาบาล การพัฒนาคุณภาพบริการสุขภาพ การพยาบาลแม่และเด็กตั้งแต่การฝากครรภ์ การคลอด การดูแลหลังคลอด การป้องกันภาวะตกเลือดหลังคลอด การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น การป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ การพัฒนาบริการสำหรับคนวัยทำงาน การเยี่ยมเยียนผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ การดูแลผู้ป่วยเฉพาะโรค เช่น ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยโรคเบาหวาน การดูแลผู้สูงอายุทั่วไป และผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรัง รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพอาสาสมัครในชุมชน

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นพัฒนาสุขภาพประชาชน จนกลายเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคม จึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความมาเผยแพร่ ร่วมติดตามอ่านวารสาร นำบทความไปอ้างอิง และนำงานวิจัยไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ และขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

